

Treba je, da živali dajemo to, česar potrebuje, in zahtevamo od nje toliko, kolikor nam more storiti. Dovoljeno nam je sicer, da žival usmrtime, ako potrebujemo njeno meso za hrano, ali pa ako nam dela žival škodo doma ali na polju. Toda usmrtiti jo moramo hitro, gotovo in pravilno, da ne trpi preveč in po nepotrebnem.

Ako rabimo žival za delo, jo moramo temu privaditi. S tem moramo pa z lepo začeti in le tako bomo dosegli najlepši uspeh. Ako pa bi bila kdaj živali kazen potrebna, kaznujmo žival pravilno, trezno in ob pravem trenutku; nikoli pa ne tako, da bi preveč trpela ali se poškodovala. Marsikateri konj bi zanesljivo vozil in nosil, ako bi se z njim ravnalo razumno. Človek je pa sam kriv, ako je najti med konji več hudobnih. Nobena žival namreč ne trpi več od konja, nobene pa tudi toliko ne trpinčijo kakor konja. Večkrat trpi konj podnevi in ponoči mraz in vročino, lakoto in žejo. V zahvalo za naporno njegovo delo ga pretepa pijani voznik z bičem, ga suje in obdeluje s pestmi. In koliko pretrpi konj šele, ko mu vsled bolezni, starosti in stradanja opešajo moči!

Neumno je misliti, da le tepež žival modri in kroti. Vedne kazni napravijo žival hudobno, potuhnjeno, plašljivo, divjo in nezaupljivo. Njene moči se pri tem rabijo nepravilno, slabé ali se popolnoma uničijo. Tudi žival vé ceniti človeka, ako z njo ravna lepo, in mu rada in voljno stori, kar od nje zahteva z lepo.

Ne mučimo torej ubogih živali! Pomislimo, da se s tem zamerimo Bogu, ki je ustvaril živali za to, da se z nami vred veselijo življenja. Ako pa že moramo kako žival umoriti, ker so nekatere škodljive, bolne, za hrano in obleko nam potrebne, storimo to hitro in previdno. Saj je žival že tako dovolj uboga. Nič drugega je ne čaka nego smrt. In še to ji zadá večkrat trda človeška roka tako, da mora uboga žival po nepotrebnem trpeti dolge muke, preden izdihne življenje.

Živali.

4. Maček in vrabec.

»To povej mi, vrabček, sámó,«
maček je popraševal,
»kje čez zimo boš ostal?« —
»»Danes tukaj, jutri támó!««

»Kje boš danes pri kosili?«
vpraša maček vrabca spet.
»»Kjer bo zame dobra jed;
pri kokoših, bratec milí!««

»Kje pa danes boš prenočil?
To še, vrabček, mi povej.«
»»Radoveden res si, glej;
smeha samega bi počil!

Vem: rad storil bi pregreho —
v noči pome bi prišel...
A ne boš!««... Ob tem zletel
vrabec urno je čez streho...

Janko Leban

